

DIN NOU ACASĂ, DUPĂ TREIZECI DE ANI

Mulți dintre cititorii buletinului nostru, mai ales cei care au lucrat la judiciar, își mai amintesc poate emoția produsă în rândul cadrelor de miliție și mai puțin în rândul populației, care la acea vreme nu prea era la current cu situația operativă, de vestea spargerii comise la Muzeul de Artă Bruckental din Sibiu, spargere care a avut loc în data de 26 mai 1968. Cu ocazia cercetării la fața locului, care fost efectuată de o echipă de criminaliști și judicariști condusă de celebrul general Dumitru Ciacanica, s-a ajuns la concluzia că autorii furtului au pătruns în incinta muzeului în timpul zilei, odată cu ceilalți vizitatori, s-au ascuns apoi în podul clădirii, unde au rămas până la plecarea personalului de serviciu, după care, în cursul nopții au forțat ușa podului dinspre sălile de istorie, și au pătruns în sala "Baroc" de unde au furat un număr de opt picturi în ulei pe pânză și lemn, cu care s-au făcut nevăzuți.

Cu toate eforturile depuse de echipa de anchetă aproape doi ani de zile, nu s-a putut da de urma tablourilor și, încet, încet, uitarea s-a așternut peste acest caz.

În anul 1973, după revenirea României la Interpol – organizație internațională creată în 1923, la care țara noastră se numără printre membrii fondatori – s-a decis darea în urmărire internațională a respectivelor tablouri, în speranța că, vreodată, acestea vor fi scoase la lumină de către cei care le-au furat sau le-au cumpărat de la hoți. Anii au trecut, lumea s-a confruntat cu multe alte probleme, iar cazul a fost clasat.

Și iată că, la începutul lunii martie 1998, după 30 ani de la dispariția valoroaselor tablouri, Secretariatul General Interpol de la Lyon/Franța a semnalat Biroului Național Interpol român că una dintre pânzele urmărite, și anume cea intitulată "*Bărbat cu craniu*" ar fi fost găsită în Statele Unite ale Americii. Toată șefimea Poliției Române, informată despre o asemenea posibilitate, a intrat imediat în alertă, iar prin Biroul Național Interpol am cerut omologilor noștri de la Interpol Washington amănunte despre acest caz, trimițându-le și fotografia tabloului menționat.

La scurt timp, am primit de la colegii americani următorul mesaj : *«Serviciul vamal din Miami informează că un anume Mike Opreși, născut în 1943 în România, a predat de bunăvoie autorităților noastre patru opere de artă care par a fi identice cu cele urmărite ca furate în notița Secretariatului General Interpol, și anume "Ecce homo", "Bărbat cu craniu", Bărbat cu pipă la fereastră" și miniatura "Portret de tânără femeie". Un expert a fost solicitat să examineze aceste obiecte în zilele următoare. Vă rugăm să ne trimiteți copii după procesul-verbal de constatare a furtului, precum și fotografiile obiectelor furate. De asemenea, dacă aceste obiecte au fost listate într-un catalog de muzeu, vă rugăm să ne trimiteți această documentație. Pentru a confisca obiectele respective, avem nevoie imediat de un răspuns din partea autorităților dumneavoastră, din care să rezulte că aceste obiecte au fost furate și că ele sunt proprietatea muzeului ».*

Bineînțeles că acest mesaj ne-a făcut să uităm de toate timp de câteva zile și să căutăm dovezile necesare confiscării și restituirii tablourilor către țara noastră. La Sibiu, dosarul nu se mai găsea la poliție. Noroc cu unul dintre colegii noștri criminaliști, colonelul Ilie Fleacă, acum pensionar ca și noi, care prin relațiile sale la parchet, a reușit să facă rost de o copie a procesului-verbal de cercetare la fața locului, operațiune la care participase personal, și de fotografiile făcute cu această ocazie, pe care le păstra de treizeci de ani ! De la directorul muzeului am făcut rost și de restul documentației, care a fost trimisă urgent la Washington, stabilindu-se totodată o legătură permanentă cu colegii americani, până la restituirea tablourilor.

Pe parcurs, s-a primit de la aceștia un mesaj prin care Serviciul vamal american, care a examinat picturile prin intermediul unui expert, a certificat identitatea acestora cu cele furate din muzeul de la Sibiu, valoarea acestora ridicându-se, după opinia experților, la aproape un milion de dolari.

La începutul lunii iulie 1998, Divizia de contrabandă din cadrul Serviciului vamal din Miami/Florida și Oficiul pentru Afaceri Internaționale din Washington au remis tablourile unui reprezentant al Ambasadei României în Statele Unite ale Americii. Cu ocazia vizitei de stat în S.U.A. a fostului președinte Emil Constantinescu, realizată tot în luna respectivă, unde a fost însoțit de ministrul culturii de la acea vreme, actorul Ion Caramitru, acestea au fost expuse la sediul reprezentanței noastre diplomatice, fiind înmânate oficial președintelui român de către gazdele americane cărora șeful statului nostru le-a mulțumit pentru colaborarea fructuoasă în acest caz.

De asemenea, șeful Poliției Române de la acea vreme, generalul Nicolae Berechet, a trimis subsecretarului de stat american Raymond

W. Kelly, care era și vicepreședinte al Interpolului, o scrisoare de mulțumire, în care se putea citi între altele : « *Aș dori să vă adresez sincerele mele mulțumiri pentru diligențele depuse de Serviciul vamal din Miami în vederea clarificării situației acestor tablouri, puse în urmărire internațională, prin Interpol, încă din anul 1973. Vă mărturisesc că pentru mine și pentru Poliția Română, sprijinul acordat de dumneavoastră reprezintă o ilustrare elocventă a spiritului de cooperare internațională promovat în cadrul Interpolului și, totodată, o mărturie a profesionalismului și perseverenței autorităților americane care au reușit să descopere, după aproape treizeci de ani, aceste tablouri de valoare deosebită pentru România, nu numai din punct de vedere material, dar și emoțional* ».

Ulterior, tablourile au fost aduse în țară, în prezent putând fi din nou admirate de către vizitatorii muzeului din Sibiu.

Pentru modul în care a decurs cooperarea bilaterală în clarificarea acestui caz, șeful Biroului Federal de Investigații al Statelor Unite ale Americii a trimis câte o diplomă de apreciere generalului Berechet, coloneilor Hurdubaie și Fleacă, precum și directorului muzeului Bruckental din Sibiu.

În ceea ce mă privește, am avut plăcerea să dau ochi, personal, cu « *dispăruții* », în urmă cu trei ani, în 2008, când am sărbătorit în acest oraș întâlnirea promoției 1968 a Școlii de ofițeri a Ministerului de Interne.

Este un exemplu excelent de cooperare polițienească în cadrul oferit de Interpol, organizație care grupează în prezent 188 state de pe toate continentele lumii și care este angrenată efectiv în lupta cu criminalitatea transnațională care nu cunoaște frontiere.

General-maior (r.) dr. Ioan Hurdubaie

Articol publicat în Buletinul aniversar al Asociației, apărut cu ocazia aniversării a 20 ani de la înființare.